

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 21/2015
16.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Далибора Ристића и др, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 2. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића – адвоката З.З., бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и адвоката Н.В., браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., браниоца окривљених Дејана Џодића, Драгана Миловановића, Предрага Мега и Милоша Радаковића – адвоката А.Ц., браниоца окривљеног Борислава Грбића – адвоката Н.Г. и браниоца окривљеног Далибора Стијепића – адвоката Т.Б., поднетим против правноснажних пресуда Посебног одељења Вишег суда у Београду КПо1 бр.21/12 од 31.03.2014. године и Посебног одељења Апелационог суда у Београду – Кж1 По1 бр.24/14 од 28.01.2015. године, у седници већа одржаној дана 16. септембра 2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића – адвоката З.З., бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и адвоката Н.В., браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., браниоца окривљених Дејана Џодића, Драгана Миловановића, Предрага Мега и Милоша Радаковића – адвоката А.Ц., браниоца окривљеног Борислава Грбића – адвоката Н.Г. и браниоца окривљеног Далибора Стијепића – адвоката Т.Б., поднети против правноснажних пресуда Посебног одељења - Вишег суда у Београду КПо1 бр.21/12 од 31.03.2014. године и Посебног одељења Апелационог суда у Београду – Кж1 По1 бр.24/14 од 28.01.2015. године, у делу у којем се односе на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку, као и захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и адвоката Н.В., те браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М. у делу у којем се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8. Законика о кривичном поступку,

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани, док се захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића – адвоката З.З., бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и адвоката Н.В., браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., браниоца окривљеног Борислава Грбића – адвоката Н.Г. и браниоца окривљеног Далибора Стијепића – адвоката Т.Б., у осталом делу **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Посебног одељења Вишег суда у Београду КПо1 бр.21/12 од 31.03.2014. године, окривљени Далибор Ристић, Иван Стојановић, Игор Ђуровић, Дејан Џодић, Предраг Мега, Драган Миловановић, Борислав Грбић, Милош Тешић и Далибор Стијепић су, поред осталих окривљених, оглашени кривим да су извршили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, окривљени Милош Радаковић оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога помагањем из члана 246. став 1. у вези са чланом 35. КЗ, а окривљени Милош Тешић и због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ. Окривљенима Далибору Ристићу, Ивану Стојановићу, Милошу Тешићу и Далибору Стијепићу претходно су утврђене појединачне казне затвора због наведених кривичних дела, и то окривљеном Далибору Ристићу казна затвора у трајању од 12 година, окривљеном Ивану Стојановићу казна затвора у трајању од 11 година, окривљеном Милошу Тешићу казна затвора у трајању од 10 година због кривичног дела из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ и казна затвора у трајању од две године и четири месеца због кривичног дела из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, а окривљеном Далибору Стијепићу казна затвора у трајању од 10 година, па пошто су им на основу члана 62. КЗ узете као утврђене раније изречене казне затвора, и то окривљеном Далибору Ристићу јединствена казна затвора у трајању од једне године и 10 месеци изречена правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 8424/12 од 22.02.2013. године, окривљеном Ивану Стојановићу казна затвора у трајању од једне године и 8 месеци изречена правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 3051/2010 од 02.06.2011. године, окривљеном Милошу Тешићу казна затвора у трајању од једне године и 6 месеци изречена правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 20911/10 од 27.10.2011. године, а окривљеном Далибору Стијепићу казна затвора у трајању од 8 месеци изречена правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 2323/12 од 28.10.2013. године, окривљени Далибор Ристић, Иван Стојановић, Милош Тешић и Далибор Стијепић, осуђени су применом одредбе члана 60. КЗ на јединствене казне затвора, и то окривљени Далибор Ристић на јединствену казну затвора у трајању од 13 година и шест месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 12.12.2012. године па надаље, окривљени Иван Стојановић на јединствену казну затвора у трајању од 12 година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 17.11.2009. године до 01.04.2010. године и од 12.12.2012. до 05.09.2013. године као и време проведено на издржавању казне по правноснажној пресуди, окривљени Милош Тешић на јединствену казну затвора у трајању од 13 година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 06.12.2011. године до 11.10.2013. године, време

provedeno na zadrzavaњу od 19.03.2009. godine do 20.03.2009. godine, kao i vreme provedeno na izdrzavaњу kazne zatvora po pravnosnaжној пресуди, a okrivљени Далибор Стијепић на јединствену казну затвора у трајању од 10 година и шест месеци, у коју казну му је урачунато време provedeno у притвору од 06.10.2011. године до 11.10.2013. године, време provedeno на мери забране напуштања стана од 11.10.2013. до 13.11.2013. године као и време provedeno на издржавању казне по правноснажној пресуди. Истовремено, окривљени Игор Ђуровић осуђен је на казну затвора у трајању од седам година, окривљени Дејан Џодић на казну затвора у трајању од осам година, у коју казну му је урачунато време provedeno у притвору од 06.10.2011. године до 26.12.2013. године и време provedeno на мери забране напуштања стана од 26.12.2013. до 31.03.2014. године, окривљени Предраг Мега на казну затвора у трајању од седам година, у коју му је урачунато време provedeno у притвору од 06.10.2011. године до 28.02.2013. године и време provedeno на мери забране напуштања стана од 18.03.2013. године до 10.07.2013. године, окривљени Драган Миловановић на казну затвора у трајању од 10 година, у коју му је урачунато време provedeno у притвору од 10.10.2011. године до 26.12.2013. године и време provedeno на мери забране напуштања стана од 26.12.2013. године па надаље, окривљени Милош Радаковић на казну затвора у трајању од 3 године у коју му је урачунато време provedeno у притвору од 06.10.2011. године до 28.02.2013. године и време provedeno на мери забране напуштања стана од 18.03.2013. године до 10.07.2013. године, а окривљени Борислав Грбић на казну затвора у трајању од осам година, у коју казну му је урачунато време provedeno у притвору од 06.10.2011. године до 09.04.2013. године и време provedeno на мери забране напуштања стана од 09.04.2013. године до 10.07.2013. године.

Истом пресудом, од окривљених је на основу члана 246. став 7. КЗ одузета опојна дрога хероин, смеша парацетамола и кофеина и смеша коефина, парацетамола и сахарозе, у количинама ближе наведеним у изреци првостепене пресуде. Од окривљених су, на основу члана 348. став 5. КЗ, одузети су пиштољи марке ... модел ..., калибра ..., фабричког броја ... са припадајућим оквиром и пиштољ сиве боје са дрвеном дршком марке ..., модел ..., калибра ..., фабричког броја ..., као и муниција и то 7 метака калибра ..., а на основу члана 87. КЗ, изречена им је и мера безбедности одузимања предмета, ближе наведених у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 91. и 92. КЗ, од окривљених је одузета и имовинска корист прибављена кривичним делом, и то од окривљеног Далибора Ристића новац у износу од 20.850 евра, од окривљеног Дејана Џодића новац у износу од 60 евра и 22.000,00 динара, од окривљеног Драгана Миловановића новац у износу од 300 евра, а од окривљеног Борислава Грбића новац у износу од 15 евра и 9.500,00 динара. На основу члана 83 КЗ, према окривљеном Далибору Стијепићу изречена је мера безбедности обавезног лечења наркомана и одређено да ће се ова мера извршити у Заводу за извршење казне или у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и да ће трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од 3 године, као и то да се време provedeno у установи за лечење урачунава у казну затвора. Истовремено на основу члана 246. став 1. ЗКП окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка, с тим што је одређено да ће о висини трошкова бити одлучено накнадно, посебним решењем.

Пресудом Посебног одељења Апелационог суда у Београду – Кж1 По1 бр.24/14 од 28.01.2015. године, одбијене су као неосноване жалбе Тужиоца за организовани криминал, окривљеног Далибора Ристића и његових бранилаца – адвоката Н.Ј. и Н.В. као и адвоката З.З., окривљеног Борислава Грбића и његовог браниоца – адвоката Н.Г., окривљеног Дејана Џодића и његовог браниоца – адвоката А.Ц., окривљеног Милоша Тешића и његовог браниоца – адвоката З.З., браниоца окривљених Предрага Мега, Драгана Миловановића, и Милоша Радаковића – адвоката А.Ц., браниоца окривљеног Ивана Стојановића – адвоката З.З., браниоца окривљеног Далибора Стијепића – адвоката Т.Б., браниоца окривљеног Владимира Њежића – адвоката И.В., браниоца окривљених Срђана Милићевића и Александра Видовића – адвоката Д.В.-А., браниоца окривљеног Марка Пантовића - адвоката М.М. и браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката Д.К., па је пресуда Посебног одељења Вишег суда у Београду КПо1 бр.21/12 од 31.03.2014. године потврђена у делу који се односи на ставове I, II и IV изреке првостепене пресуде (осуђујући део првостепене пресуде) и став VI изреке првостепене пресуде (ослобађајући део првостепене пресуде), као и у делу става V изреке првостепене пресуде у односу на окривљене Марка Пантовића и Владимира Њежића.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвокат З.З., због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. став 1. тач. 2. и 3. ЗКП, те повреде члана 441. став 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду, те да одложи, односно прекине извршење правноснажне пресуде у односу на окривљене Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, уз истовремени захтев да бранилац буде обавештен о седници већа сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП;

-браниоци окривљеног Далибора Ристића, адвокати Н.Ј. и Н.В., због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП, с тим што из образложења захтева произилази да је поднет и због битне повреде из члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, те да донесе одлуку којом се одлаже извршење казне према окривљеном Далибору Ристићу, уз истовремени захтев да о седници већа буду обавештени браниоци окривљеног;

-бранилац окривљеног Игора Ђуровића, адвокат В.М., због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП, с тим што из образложења захтева произилази да је поднет и због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП, са предлогом да се побијане пресуде укину и предмет врати на поновно суђење, те да се донесе одлука којом се одлаже извршење казне према окривљеном Игору Ђуровићу, уз истовремени захтев да о седници буду обавештени бранилац окривљеног;

-бранилац окривљених Дејана Цодића, Драгана Миловановића, Предрага Мега и Милоша Радаковића, адвокат А.Ц., због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП у вези са чланом 16. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног Милоша Радаковића и Предрага Мега ослободити од одговорности за кривична дела која су им стављена на терет, те окривљеног Дејана Цодића огласити кривим због кривичног дела из члана 246. став 3. КЗ, а окривљеног Драгана Миловановића због кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ и изрећи им блаже казне, у висини законског минимума, уз истовремени предлог да се у смислу члана 488. став 3. ЗКП прекине извршење казне затвора по правноснажној пресуди у односу на ове окривљене;

-бранилац окривљеног Борислава Грбића, адвокат Н.Г., због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, с тим што из образложења захтева произилази да је поднет и због повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Борислава Грбића ослободити од оптужбе, и да донесе одлуку о прекиду поступка издржавања казне окривљеног Борислава Грбића до доношења одлуке по захтеву за заштиту законитости, уз истовремени захтев да о седници већа, сходно члану 488. ЗКП, буде обавештен бранилац окривљеног;

-бранилац окривљеног Далибора Стијепића, адвокат Т.Б., због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 2. ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 440. ст. 1. и 2. ЗКП, те због повреде одредаба члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, те донесе одлуку о одлагању, односно прекиду извршења правноснажне пресуде у односу на окривљеног Далибора Стијепића, уз истовремени захтев да бранилац окривљеног буде обавештен о седници већа.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републиком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републиког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости свих бранилаца окривљених, који се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, као и захтеви бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В. и браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка

8. ЗКП су неосновани, док су у осталом делу захтеви бранилаца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића – адвоката З.З., бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В., браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., браниоца окривљеног Борислава Грбића – адвоката Н.Г. и браниоца окривљеног Далибора Стијепића - адвоката Т.Б., недозвољени.

У вези са битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, у свим изјављеним захтевима за заштиту законитости истиче се да се правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се према одредбама ЗКП не може заснивати и с тим у вези наводи да је одбрана коју је у окривљени Дејан Џодић дао пред припадницима МУП-а 07.10.2011. године недозвољен доказ, јер је прибављена супротно одредбама члана 5. ст. 3. и 4. и члана 89. ст. 3, 7. и 8. раније важећег ЗКП, у вези са чланом 604. став 1. ЗКП, односно супротно одредбама члана 84. став 1. и члана 16. став 1. сада важећег ЗКП (бранилац окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића – адвокат З.З.), односно супротно одредби члана 9. сада важећег ЗКП (браниоци окривљеног Далибора Ристића – адвокати Н.Ј. и Н.В. и бранилац окривљеног Игора Ђуровића – адвокат В.М.), јер је наведена одбрана добијена мучењем и нечовечним поступањем полиције према овом окривљеном (према захтевима за заштиту законитости свих бранилаца).

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим, обзиром да је иста повреда закона истицана у жалбама изјављеним против првостепене пресуде, а другостепени суд је у свему прихватио као правилне разлоге првостепеног суда који су изнети на странама 151 – 155 и 264 – 266 првостепене пресуде, и жалбе у овом делу одбио као неосноване, дајући при томе јасне разлоге за своју одлуку, на странама 8 – 10 другостепене пресуде, које и овај суд у свему прихвата као правилне, и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на ове разлоге и упућује.

У захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В. и браниоца окривљених Дејана Џодића, Драгана Миловановића, Предрага Меге и Милоша Радаковића - адвоката А.Ц. као недозвољен доказ истиче се и коришћење пресуда донетих на основу споразума о признању кривичног дела окривљених Хикмета Хајровића и Кецаб Хасиба, а који доказ је суд извео по службеној дужности, што је супротно одредби члана 15. став 4. ЗКП, јер суд не може по службеној дужности изводити доказе који иду на штету окривљених. Из истих разлога у захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В. и браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., као незаконит доказ, означава се и извештај "Телекома Србије" са табеларним приказом претраге по ИМЕИ бројевима са базним станицама за период од 30.09.2011. године до 19.10.2011. године, а који доказ је суд прибавио по службеној дужности на главном претресу одржаном дана 26.12.2013. године, док бранилац окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвокат З.З., законитост овог доказа побија и због тога што је прибављен након протекла рока од годину дана од дана обављене комуникације, а што је супротно одредби члана 128. став 4. Закона о електронским комуникацијама.

Наведене повреде закона, биле су предмет жалби, о којима се изјаснио другостепени суд, прихватајући у свему као правилне наводе првостепеног суда изнете на страни 267 - 268 и на страни 263 – 264 првостепене пресуде, износећи јасне разлоге на странама 14 - 16 другостепене пресуде због чега ове жалбене наводе оцењује неоснованим, а које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне и на њих упућује у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП. Поред тога, наводи истакнути у овим захтевима за заштиту законитости – да суд није овлашћен да по службеној дужности изводи доказе на штету окривљеног, у конкретном случају су без основа, јер код оба наведена доказа суд не може унапред знати да ли се ради о доказу који ће ићи на штету или у корист окривљеног. Што се тиче извештаја "Телеком Србија" са листингом комуникација за спорни период, неосновани су наводи браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвоката З.З. да се на исти примењују одредбе члана 128. став 4. Закона о електронским комуникацијама, будући да се ради о већ раније задржаним подацима о пресретнутим комуникацијама по наредби истражног судије, а које задржане податке је оператор дужан да у смислу одредбе члана 128. став 5. Закона о електронским комуникацијама достави на захтев надлежном државном органу без одлагања, када их овај затражи. Наиме, према одредби члана 130. став 1. тачка 4. истог закона, обавеза уништавања задржаних података у року из члана 128. став 4. не односи се на задржане податке по одредби члана 128. став 5. тог закона.

Надаље, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвоката З.З. у делу у којем истиче да незаконит доказ представљају и три ДВД-ија о снимљеној пресретнутој телефонској комуникацији обављеној две године пре достављања суду, те да су наведени докази прибављени супротно одредби члана 504з став 4, 504е и 504ж раније важећег ЗКП у вези члана 604. став 1. ЗКП, као и одредбама чланова 15. и 350. сада важећег ЗКП, јер их је суд прибавио по службеној дужности без предлога тужиоца на припремном рочишту.

Пре свега, извођење наведених доказа предложио је јавни тужилац на главном претресу, што је суд и усвојио, дакле, не ради се о извођењу овог доказа по службеној дужности, како се то неосновано у захтеву истиче. Осим тога, наведени доказ је прибављен на основу наредбе истражног судије, у складу са одредбом члана 504е ЗКП, коју наредбу је у складу са одредбом члана 504ж ЗКП извршио орган унутрашњих послова, те на основу одредбе члана 504з став 1. ЗКП доставио истражном судији аудио снимке. Тачно је да су наведени снимци достављени истражном судији у време када је главни претрес већ био у току, због чега је тужилац тек на главном претресу предложио његово извођење, но то не чини овај доказ незаконитим, будући да у примени мере из члана 504е став 1. ЗКП, није поступљено супротно ниједној одредби ЗКП или пак наредби истражног судије (члан 504з став 4). То што извођење наведеног доказа није предложено од стране тужиоца на припремном рочишту не чини овај доказ незаконитим, јер је према одредби члана 395. став 1. ЗКП странкама, браниоцима и оштећеном до завршетка главног претреса дозвољено предлагање нових доказа, а према ставу 4. истог члана, председник већа није у обавези да доказ који није предложен на припремном рочишту одбије, већ је прописано да га може (али и не

мора) одбити из наведеног разлога, уколико нађе да је овлашћени предлагач за њега знао у току припремног рочишта (члан 350. став 1. ЗКП), али га без оправданог разлога није предложио. У конкретном случају, првостепени суд је извршио такву процену и одлучио да наведени доказ изведе, што га чини у потпуности законитим, а због чега су супротни наводи захтева за заштиту законитости оцењени неоснованим.

Наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Дејана Џодића, Драгана Милановића, Предрага Мега и Милоша Радаковића – адвоката А.Ц., да се пресуда у односу на окривљеног Драгана Миловановића заснива на недозвољеном доказу, и то на исказу прикривеног иследника ЕТ-52 јер је исти јасно и директно провоцирао извршење кривичног дела, оцењени су неоснованим. Наиме, идентични наводи били су предмет жалбе, о којима се другостепени суд изјаснио, прихватајући у свему као правилне разлоге првостепеног суда (страна 266 првостепене пресуде), дајући јасне разлоге (страна 18 и 19 другостепене пресуде) због чега жалбу у овом делу одбија као неосновану, а које разлоге и Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на ове разлоге и упућује.

Захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвоката З.З., бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В., браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М. и браниоца окривљених Дејана Џодића, Драгана Миловановића, Предрага Мега и Милоша Радаковића – адвоката А.Ц., истиче се да је правноснажна пресуда заснована на недозвољеном доказу, и то извештају о опсервацији Одељења за опсервацију и документовање МУП-а Републике Србије ПУ Београд, Управе криминалистичке полиције од 06.10.2011. године, док се у захтевима браниоца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В. и браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., поред незаконитости наведеног доказа указује и на незаконитост исказа сведока П.Ј. и М.З., а на којим доказима је заснована правноснажна пресуда.

У поднетим захтевима се истиче да је наведени извештај прибављен супротно одредбама чланова 15 и 350 сада важећег ЗКП, те сачињен супротно одредбама члана 504з став 1. раније важећег ЗКП у вези са чланом 604. став 1. ЗКП, а да су наведени сведоци – припадници органа унутрашњих послова саслушани, иако то није прописано одредбама члана 504е, ж и з раније важећег ЗКП, на околности шта су у поступку спровођења наредбе из члана 504е раније важећег ЗКП видели, иако доказ по наредби истражног судије – оптички снимак не постоји, будући да снимање није обављено, те да извођење тог доказа није предложено на припремном рочишту, а што је супротно одредбама чланова 15. и 350. ЗКП.

Неосновани су наводи поднетих захтева – да су наведени докази прибављени супротно одредбама чланова 15. и 350. ЗКП, из истих разлога који су већ изнети у овој пресуди, везано за извођење доказа који нису предложени на припремном рочишту.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, предметни извештај о опсервацији од 06.10.2011. године представља незаконит доказ, на коме се не може заснивати судска одлука, јер је сачињен супротно одредби члана 504з став 1. ЗКП, а ставом 4. истог члана прописано је да уколико је у примени мера из члана 504е став 1. ЗКП поступљено супротно одредбама ЗКП или наредби истражног судије, на прикупљеним подацима не може се заснивати судска одлука.

У конкретном случају, а како то произилази из правноснажне пресуде органи унутрашњих послова поступали су по наредби истражног судије Кри Пов.537/11 од 30.09.2011. године за надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација из члана 504е ЗКП према окривљеном Ивану Стојановићу. Овом наредбом, органи унутрашњих послова били су овлашћени да против осумњечног Ивана Стојановића "изврше надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација другим техничким средствима и оптичко снимање лица, које обавља преко телефона ... јер постоје основи сумње да заједно са другим лицима врши кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. КЗ".

Међутим, оптичко снимање није извршено, већ је обављено тајно праћење осумњечног и других лица, о чему је сачињен извештај који садржи ток праћења и садржај онога што је током праћења уочено. Према одредби члана 504з став 1. ЗКП, по извршењу мера из члана 504е став 1. ЗКП, органи унутрашњих послова доставиће истражном судији снимке и посебан извештај који садржи: време почетка и завршетка мере, податке о службеном лицу које је меру спровело, опис техничких средстава која су примењена, број и идентитет лица обухваћених мером и оцену о сврсисходности и резултатима примењене мере.

Како извештај од 06.10.2011. године не садржи опис техничких средстава која су примењена, а ни оцену о сврсисходности и резултатима примењене мере, нити су уз извештај достављени снимци, будући да оптичко снимање није ни извршено, то је очигледно да мера из члана 504е став 1. ЗКП није законито извршена и да се ради о извештају који није сачињен у складу са одредбом члана 504з став 1. ЗКП, због чега се на основу члана 504з став 4. ЗКП на истом не може заснивати судска одлука.

Искази сведока П.Ј. и М.З. на околности садржаја предметног извештаја, по налажењу Врховног касационог суда, представљају у смислу члана 16. став 1. ЗКП посредно незаконит доказ по начину прибављања. Ово стога што и сам првостепени суд истиче да поменути извештај представља саставни део исказа наведених сведока.

Одредбом члана 16. став 1. важећег ЗКП, прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања, у супротности са Уставом, ЗКП-ом, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Како је спорни извештај по начину прибављања непосредно незаконит доказ из већ наведених разлога, то и саслушање сведока на околности садржаја таквог незаконитог доказа није дозвољено, јер се незаконитим доказом сматрају и докази проистекли из незаконитог доказа, а то су управо искази ових сведока.

Стога је Врховни касациони суд нашао да наведени извештај о опсервацији и искази сведока П.Ј. и М.З. представљају доказе на којима се према одредби члана 16. став 1. важећег ЗКП не може заснивати судска одлука.

Међутим, и поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, заснивањем пресуде и на овим доказима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП.

Наиме, одредбом члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, прописано је да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји када се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама ЗКП не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би без тог доказа била донесена иста пресуда.

У конкретном случају, по оцени овога суда, очигледно је да би и без наведених доказа била донета иста пресуда, а што произилази из саме правноснажне пресуде. Наиме, наведени докази односе се само на догађај од 06.10.2011. године, у погледу кога је према наводима правноснажне пресуде, иста заснована пре свега на одбранама окривљених Дејана Џодића, Мега Предрага и Кецап Хасиба, датим пред органима МУП-а и другим доказима ближе наведеним на странама 227 – 233 првостепене пресуде (бројни писани докази, вештачења, садржаји пресретнутих комуникација ...) при чему наведени извештај и искази сведока П.Ј. и М.З. само поткрепљују одбране окривљених Дејана Џодића и Мега Предрага (страна 229 првостепене пресуде), што значи да би иста правноснажна пресуда била донета и без тих доказа.

Захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Далибора Ристића – адвоката Н.Ј. и Н.В. и браниоца окривљеног Игорa Ђуровића – адвоката В.М., истиче се да је у правноснажној пресуди учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП, јер њоме није одлучено о кривичном делу удруживања ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 2. КЗ, а које дело је окривљенима Далибору Ристићу и Игору Ђуровићу оптужницом стављено на терет, чиме није у потпуности решен предмет оптужбе.

Наведена повреда закона била је предмет жалбе на првостепену пресуду и о неоснованости исте изјаснио се другостепени суд, прихватајући у свему као правилне разлоге првостепеног суда, изнете на странама 247 – 248 првостепене пресуде, износећи у својој одлуци (на страни 11 другостепене пресуде), јасне разлоге због чега овај жалбени навод оцењује неоснованим, а које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Из наведених разлога, поднети захтеви за заштиту законитости, у делу у којем се правноснажна пресуда побија због битних повреда одредаба

кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП, одбијени су као неосновани, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

У осталом делу, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвоката З.З., бранилаца окривљеног Далибора Ристића - адвоката Н.Ј. и Н.В., браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., браниоца окривљеног Борислава Грбића – адвоката Н.Г. и браниоца окривљеног Далибора Стијепића – адвоката Т.Б., одбачени су као недозвољени, из следећих разлога:

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а ставом 3. истог члана прописано је да окривљени захтев за заштиту законитости може поднети искључиво преко браниоца.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП-а прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено пре свега таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и апелационим судом.

Дакле, одредбом члана 485. став 4. ЗКП-а, ограничени су разлози због којих окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, па следствено томе окривљени на основу члана 485. став 1. тачка 1. и став 4. ЗКП-а може, преко браниоца, поднети захтев за заштиту законитости само због повреда тог законика, прописаних у члану 74, члану 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члану 439. тачка 1) до 3) и члану 441. став 3. и 4. ЗКП-а, учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом.

Захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Далибора Ристића - адвоката Н.Ј. и Н.В. и браниоца окривљеног Игора Ђуровића – адвоката В.М., указује се на повреду одредаба кривичног поступка коју је учинио другостепени суд у изреци другостепене пресуде, која је према наводима захтева морала бити другачија, будући да је одбијена жалба окривљеног Милана Јовановића, који је умро пре окончања другостепеног поступка. У овом делу захтеви бранилаца наведених окривљених нису дозвољени, јер исти нису браниоци окривљеног Милана Јовановића, а обзиром да према одредби члана 483. став 1. ЗКП захтев за заштиту законитости може поднети окривљени и његов бранилац, а према ставу 3. истог члана, окривљени може захтев поднети искључиво преко браниоца.

Осим тога, наведени разлог за подношење захтева за заштиту законитости није дозвољен, јер се уствари ради о повреди из члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП, а што према одредби члана 485. став 4. ЗКП, не представља разлог због којег је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу.

Бранилац окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића, адвокат З.З., бранилац окривљеног Борислава Грбића – адвокат Н.Г. и бранилац окривљеног Далибора Стијепића – адвокат Т.Б., правноснажну пресуду побијају и због повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП. Међутим, у поднетом захтеву бранилац окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића - адвокат З.З. не наводи конкретно у чему се ова повреда закона састоји, док браниоци окривљених Борислава Грбића (адвокат Н.Г.) и Далибора Стијепића (адвокат Т.Б.) у суштини побијају чињенично стање утврђено правноснажном пресудом и указују на погрешну оцену доказа, и то бранилац окривљеног Далибора Стијепића - адвокат Т.Б. указивањем да суд није утврдио чињеницу да ли је његов брањеник продавао лек "суботекс" за одвикавање од конзумирања наркотика, већ је констатовао да је то хероин, налазећи да је због тога окривљеном "досуђена висока казна", а бранилац окривљеног Борислава Грбића - адвокат Н.Г. истицањем да чињенично стање утврђено правноснажном пресудом не указује да је окривљени Борислав Грбић препродавао опојну дрогу као члан организоване криминалне групе.

Како, дакле, у поднетим захтевима није конкретизирана повреда закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, односно оспорава се чињенично стање утврђено правноснажном пресудом и указује на погрешну оцену доказа, из којих разлога, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеним и њиховим браниоцима, то су наведени захтеви одбачени као недозвољени.

Бранилац окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића - адвокат З.З., у поднетом захтеву истиче и повреду закона из члана 439. тачка 3. ЗКП и повреду одредаба члана 441. став 2. ЗКП.

У вези са повредом закона из члана 439. тачка 3. ЗКП наведени бранилац истиче да се из изреке правноснажне пресуде не види према коме је изречена мера безбедности одузимања предмета, као и то да нема доказа за одлуку о одузимање имовинске користи од окривљеног Далибора Ристића, будући да новац који је од њега одузет као имовинска корист стечена извршењем кривичног дела, није његов.

У овом делу, захтев за заштиту законитости одбачен је као недозвољен, обзиром да ови наводи у суштини представљају оспоравање утврђеног чињеничног стања у погледу одлуке о одузимању имовинске користи, док се у односу на меру безбедности одузимања предмета у ствари указује на неразумљивост изреке правноснажне пресуде, а што би представљало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП (која повреда не представља у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и браниоцу), а не повреду закона приликом изрицања мере безбедности, обзиром да се не наводи која одредба Кривичног законика је том одлуком повређена.

Како ни повреда закона из члана 441. став 2. ЗКП у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља дозвољен разлог за подношење овог

ванредног лека окривљенима и браниоцима окривљених, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Далибора Ристића, Ивана Стојановића и Милоша Тешића - адвоката З.З. и у овом делу одбачен као недозвољен.

Са свега изложеног, Врховни касациони суд донео је одлуку као у изреци, и то на основу члана 491. ЗКП у односу на одбијајући део, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.